

Súd: Okresný súd Prešov  
Spisová značka: 9Csp/106/2020  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120207287  
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2020  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak  
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8120207287.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: I.C. C., G.. XX.XX.XXXX, K. Z. XX, XXX XX O., právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, IČO: 31954448, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35807598, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava-Staré Mesto, právne zastúpený: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, IČO: 42185190, so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava o primerané finančné zadostučinenie 680,- EUR, takto

### rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 500 €, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia súdu 1. inštancie o výške týchto trov.

### odôvodnenie:

1. Návrhom došlým súdu dňa 19.06.2020 sa žalobca domáhal na žalovanom zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 680 €.

1.1. Žalobca v návrhu na začatie konania uviedol:

V konaní vedenom na Okresnom súde Prešov, pod sp. zn. 15C/102/2016 o vydanie bezdôvodného obohatenia som bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky úspešná v uplatňovanom nároku, rozsudkom Okresného súdu Prešov, pod sp. zn. 15C/102/2016, zo dňa 7.3.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 24.4.2019.

V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol:

„11. Žalovaný v postavení veriteľa a žalobkyňa v postavení dlžníka uzavreli Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX dňa XX.X.XXXX v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru dlžníkovi vo výške 700 eur a povinnosťou dlžníka bolo zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o poplatok 680 eur, spolu 1.380 eur v 12 splátkach vo výške 115 eur, počnúc dňom 20.9.2009. 12. Z prehľadu splátok a pokút vyplýva, že žalobkyňa uhradila úver v 9 splátkach od 17.9.2009 do 25.3.2010 spôsobom, že 8-krát uhradila 115 eur a 1-krát 460 eur, celkovo 1.380 eur. Splátka prevyšujúca poskytnutý úver bola zaplatená dňa 19.03.2010. Posledná splátka bola uhradená 25.3.2010.

32. Súd konštatuje, že na predmetnú zmluvu sa zároveň vzťahuje zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Zmluvným dojednaním nie je možné vylúčiť pôsobnosť zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý je predpisom obsahujúcim kogentné ustanovenia a vzťahuje sa na všetky zmluvy spĺňajúce definíciu zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle tohto zákona. Výnimku netvorí ani zmluvy uzavreté podľa Obchodného zákonníka. Zákon o spotrebiteľských úveroch má vo

vzťahu k Obchodnému zákonníku povahu *lex specialis*, a preto má prednosť pred aplikáciou ustanovení Obchodného zákonníka. Zmluva uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným neobsahuje obligatórne náležitosti v zmysle § 4 ZoSÚ, a to konkrétne úrokovú sadzbu (túto je možné vyvodiť z výšky poplatku uvedeného v zmluve, počtu splátok v spojení s Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, čo spôsobuje neprehľadnosť a spotrebiteľovi de facto znemožňuje získať zrozumiteľné, náležité informácie o základných podmienkach zmluvného vzťahu, do ktorého vstupuje), zmluva neobsahuje ani údaj o RPMN a priemernú RPMN. Takýto úver je preto potrebné považovať v zmysle § 4 ods. 3 ZoSÚ za bezúročný a bez poplatkov.

33. Vyššie uvedené závery teda znamenajú, že žalobkyňa mala žalovanému vrátiť len sumu poskytnutého úveru t.j. 700 eur, a keďže zaplatila 1.380 eur, na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 680 eur, ktoré je povinný žalobkyňi vydať. Spolu s istinou zaviazal súd žalovaného aj na zaplatenie úroku z omeškania určeného v súlade s § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom od 1.2.2013 vo výške 5 % ročne z prisúdenej sumy v súlade s § 563 Občianskeho zákonníka odo dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby žalovanému, t.j. od 27.04.2016 do zaplatenia.“

Podľa § 3 ods. 5 tretia veta zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa:

„Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.“

Podľa § 4 ods. 2 písm. b/ zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa: „Predávajúci nesmie upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3.“

Ako spotrebiteľka si uplatňujem primerané finančné zadostučinenie za porušenie mojich spotrebiteľských práv, ktoré som bola nútená brániť v základnom konaní.

Primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu.

V danom prípade treba zdôrazniť, že žalovaný nielenže v zmluve o úvere č. 802200014 zo dňa 20.8.2009 používal neprijateľné zmluvné podmienky, ale tiež aj konal spôsobom, ktorý je možné považovať za nekalé obchodné praktiky a v rozpore s dobrými mravmi, v snahe obohatiť sa o sumu 680,-- eur, čiže zo strany žalovaného sa jednalo o viacnásobné porušenie práva.

Keďže som spotrebiteľkou, ktorá úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde, bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy, primerané finančné zadostučinenie preto požadujem vo výške 680,-- eur, pričom nárok ako ho požadujem, zohľadňuje skutočnosť, že sa žalovaný na môj úkor bezdôvodne obohatil o sumu 680,-- eur.

Čo sa týka otázky rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, tak táto otázka je definovaná rozsudkom v základnej veci, t. j. rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 15C/102/2016, zo dňa 7.3.2019 a jeho odôvodnením, ktorý je hmotnoprávnou podmienkou nároku na primerané finančné zadostučinenie a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať, ako záväznej. Tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva, v základnej veci, nie je možné v konaní o primerané finančné zadostučinenia ani rozširovať ani zužovať.

2. Žalovaný sa k žalobe písomne vyjadril nasledujúco:

2.1. Podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „ZoS“) druhá veta „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.“

Predmetné ustanovenie síce priznáva spotrebiteľovi právo domáhať sa primeraného finančného zadostučinenia, avšak toto ustanovenie je potrebné vykladať reštriktívne. Pri rozhodovaní o tom či sa prizná primerané finančné zadostučinenie a v akej výške je potrebné zohľadniť nielen úspešnosť toho ktorého účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Primerané finančné zadostučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Cieľom primeraného finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušení.

Žalovaný má za to, že predmetné rozhodnutia súdu, ktoré uvádza žalobca majú dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. Žalovaný považuje vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu prípadne priznanú náhradu finančného zadostučinenia za neprimerane prísnu a založenú na svojoľnom a arbitrárnom výklade práva. V tomto kontexte je dôležitý gramatický výklad slova „primerane“. Krátky slovník slovenského jazyka (štvrté, doplnené a upravené vydanie. Redigovali: J. Kačala - M. Pisárčiková - M. Považaj. Bratislava: Veda 2003) príslovku primerane spája so slovom

vhodne. Takisto synonymický slovník slovenčiny (tretie, nezmenené vydanie, Veda 2004) spája slovo primerane s významom vhodne, vyhovujúc požiadavkám, spĺňajúc požiadavky, náležitým spôsobom. Slovník slovenského jazyka z rokov 1959-1968 (hlavný redaktor dr. Štefan Peciar, CSc. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied 1959 - 1968) vykladal pojem prídavného mena „primeraný“ ako hodiaci sa do nejakých okolností, do istého prostredia; vhodný, príhodný, náležitý.

Ako bolo uvedené vyššie priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Porušenie práve by nebolo možné napraviť inak napríklad v tom prípade, ak by Žalobcovo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo premlčané. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany nie len jeho deklaráciou. Žalobca má za to, že opätovné sankcionovanie by bolo vzhľadom na prechádzajúce konanie neprimerane prísne. Žalovaný je ďalej toho názoru, že Žalobcovi žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevznikla a preto jeho priznanie by malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu.

Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Primerané finančné zadosťučinenie predstavuje peňažnú protihodnotu nemajetkovej ujmy, no nepredstavuje náhradu za uplatnené finančné plnenie alebo prípadnú náhradu škody. Priznanie žalobkyne požadovaných finančných prostriedkov by prichádzalo do úvahy v tých prípadoch, keď porušenie práva už nie je možné napraviť inak. Žalobca bol vo svojich konaniach úspešný, a preto už raz došlo k náprave porušeného práva. Žalovaný si na tomto mieste dovoľuje úctivo požiadať príslušný súd, aby pri posudzovaní Žalobcom uplatneného práva posudzoval konkrétne okolnosti týkajúce sa vzťahu Žalobcu a Žalovaného a pri rozhodovaní vzal do úvahy aj konanie Žalobcu, ktorý sa domáha vydania finančného zadosťučinenia napriek tomu, že sám konal v rámci kontraktčného postupu ľahostajne, keď svojim podpisom vyhlásil, že súhlasí s obsahom Zmluvy, bol oboznámený so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Žalobca svojim podpisom na Zmluve ďalej prehlásil, že si Zmluvu prečítal, že ju uzatvoril vážne, zrozumiteľne, nie v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok. Žalobca mal možnosť si Zmluvu pred jej podpisom prečítať. Žalovaný teda poskytol Žalobcovi úver v dobrej viere, že sú mu známe zmluvné dojednania. Za spornú považuje Žalovaný aj výšku požadovanej náhrady finančného zadosťučinenia. Žalobca nijako relevantne neodôvodnil výšku požadovaného finančného zadosťučinenia (odhadom určené), ktoré určite nie je primerané a čo teda považuje za primeranosť. Ust. § 3 ods. 5 ZoS je zákonným ustanovením s relatívne vágnou hypotézou. Predpoklady priznania finančného zadosťučinenia sú nasledujúce:

- porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej ZoS a osobitnými predpismi,
- úspešné uplatnenie porušeného práva alebo povinnosti,
- primeranosť zadosťučinenia,
- zodpovedná osoba.

Všetky vyššie uvedené predpoklady priznania finančného zadosťučinenia musia byť naplnené kumulatívne, t. j. nepostačuje naplnenie len niektorých z nich, ale musia byť naplnené všetky súčasne. Vágnosť pojmu „primeranosť“ umožňuje subjektívny výklad a v praxi spôsobuje aplikačné problémy. V zákone nie je bližšie konkretizované podľa akých kritérií sa má posudzovať, či je priznanie finančného zadosťučinenia primerané. Účelom predmetného ustanovenia je často deklarovaná generálna prevencia, ponímaná najčastejšie ako prostriedok zamedzenia zneužívania silnejšieho postavenia dodávateľa v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia však nemá a nesmie slúžiť ako prostriedok ospravedlňujúci ľahostajnosť spotrebiteľa, ktorý vstupuje do právneho vzťahu s dodávateľom bez toho, aby sa sám zaujímal o svoje povinnosti plynúce mu z existujúceho záväzkovo - právneho vzťahu. Dodávateľ spotrebiteľa (v danom prípade Žalovaný Žalobcu) nijakým spôsobom nenútil vstúpiť do záväzkovo - právneho vzťahu a vo väčšine prípadov mu umožní sa so zmluvnými dojednaniaми oboznámiť. Skutočnosť, že spotrebiteľ (Žalobca) neprejavuje absolútne žiaden záujem oboznámiť sa so zmluvnými ustanoveniami a pochopiť ich obsah nemôže byť automaticky na ujmu dodávateľa. Primerané finančné zadosťučinenie ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry nesleduje reparačnú funkciu, tak ako je to v prípade náhrady škody.

„Přiměřené zadosťučinení je chápano jako nástroj k odstránění újmy nemateriálního charakteru, tedy nikoliv jako náhrada za způsobenou materiální škodu.“ K tomuto Najvyšší súd Českej republiky uviedol: „Právní praxe i teorie jsou zajedno v tom, že nárok na přiměřené zadosťučinení je nárokem, jímž se reparuje újma nemateriální povahy. Tento aspekt vyvěrá již z podstaty tohoto

nároku, který se označuje jako zadostiučinění neboli satisfakce, aby se již v názvu zdůraznila jeho imateriální povaha.“

Primerané finančné zadosťučinenie má nesporne sankčnú funkciu a jeho cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti (v zmysle generálnej prevencie). Sankčná funkcia primeraného finančného zadosťučinenia teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej funkcie, teda funkciu preventívnu. Nemožno však opomenúť, že práve inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. Preventívna funkcia primeraného finančného zadosťučinenia má pôsobiť naprieč existujúcich spotrebiteľských právnych vzťahov, t. j. má pôsobiť aj na dodávateľa ale

aj na spotrebiteľa. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia každému subjektu, t. j.

aj subjektu správajúcemu sa ľahostajne v žiadnom prípade nemožno chápať ako pozitívne preventívne pôsobenie. Práve naopak, takýto postup v aplikačnej praxi súdov by mal za následok ľahostajnosť každého spotrebiteľa, ktorý dôverujúc bezhraničnej ochrane súdov, bude vstupovať do akéhokoľvek právneho vzťahu bez toho, aby sa spoliehal aj na vlastný úsudok. V prípade, ak bola spotrebiteľovi skutočne spôsobená ujma sa do popredia dostáva kompenzačná funkcia (restitutio in integrum), t. j. navrátenia do predošlého stavu. V danom prípade bolo Žalobcovi priznané právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, a teda nie je čo kompenzovať.

Žalobca považuje finančné zadosťučinenie, uplatnené Žalobcom (vo výške 680,- EUR) za poskytujúce ochranu a ospravedlňujúce ľahostajnosť Žalobcu. Takto priznané finančné zadosťučinenie nie je možné považovať za žiadnych okolností za primerané a spravodlivé, pretože ide len o niekoľkonásobné uplatnenie a priznanie sumy bezdôvodného obohatenia. Určenie konkrétnej výšky je síce vo výlučnej kompetencii všeobecných súdov, ktoré sú povinné

individuálne posúdiť každý jednotlivý prípad s ohľadom na kritériá stanovené v zákone, avšak tieto sú povinné priznať výšku finančného zadosťučinenia aj riadne odôvodniť s poukazom na nemateriálnu ujmu, ktorá spotrebiteľovi vznikla. Vo vnútroštátnom prostredí môže byť teda vytvorený a aplikovaný vlastný model sankcionovania tak, aby bola možná náprava súladná s právnym poriadkom. Žalovaný preto poukazuje na nasledovné rozhodnutie: „Právni praxe i právni teorie jsou zajedno v tom, že nárok na přiměřené zadostiučinění je nárokem, jímž se reparuje újma nemateriální povahy. Tento aspekt vyvěrá již z podstaty tohoto nároku, který se označuje jako zadostiučinění neboli satisfakce, aby se již v názvu zdůraznila jeho imateriální povaha. Ve formě zadostiučinění, jako prostředku satisfakčního, není možno proto brát ohled na prvky, které mají materiální povahu, poněvadž materiální reparaci tento právní prostředek ochrany proti nekalé soutěži neslouží. Nárok na přiměřené zadostiučinění je dále nárokem, který má převážně, popř. výlučně objektivní charakter. Dovojuje se, že je nárokem „objektivním, který není vázán na naplnění jakýchkoli subjektivních podmínek“ (Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol.: Obchodní zákoník, komentář, 7. vydání, C. H. Beck 2002, str. 148). V rozsudku ze dne 25. 3. 1998 sp. zn. I. Odon 45/97 Nejvyšší soud dovodil, že „přiměřenost výše peněžního zadostiučinění musí být posuzována jak z objektivních, tak subjektivních hledisek“ (srov. též Faldyna, F. a kol. - autor příslušné části Hajn, P.: Obchodní zákoník s komentářem, I. díl, Codex 2000, str. 143.) V každém případě jsou subjektivní momenty z hlediska výše přiměřeného zadostiučinění pouze momenty doplňkovými.“ (Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 29 Odo 652/2001, zo dňa 18.09.2002). „Výše soudem přiznaného zadostiučinění musí odpovídat výši přiznaného zadostiučinění v případech, které se v podstatných znacích shodují a významnější odchylka je v tomto směru možná jen tehdy, bude-li též soudem řádně a přesvědčivě zdůvodněna. Neshledá-li soud takový případ, který by se v podstatných znacích shodoval s projednávanou věcí, je třeba provést srovnání s jinými případy náhrad nemajetkové újmy. Soud přitom neopomene uvést podstatné společné a rozdílné znaky a v odůvodnění svého rozhodnutí vysvětlit, jakým způsobem se tyto společné a rozdílné znaky promítly do výše stanoveného zadostiučinění, tj. z jakého důvodu je přiznané zadostiučinění přiměřené ve srovnání s jiným zadostiučiněním přiznaným z jiného právního důvodu. Nebude-li možné postupovat ani podle jiného případu náhrady nemajetkové újmy, je třeba stanovit přiměřené zadostiučinění v takové výši, která bude odpovídat ekonomické realitě České republiky a tomu, co by obecně bylo vnímáno jako spravedlivé (např. s ohledem na cenovou úroveň nebo výši průměrné mzdy).“ (Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 30 Cdo 1747/2014). Ako ale špecifikoval Najvyšší súd Českej republiky nebezpečie vzniku ujmy musí byť reálne, nie vyšpekulované a zároveň rozsah tejto ujmy by nemal byť zanedbateľný. (Rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32 Cdo 139/2008 zo dňa 29.04.2008). Konanie

Žalobcu formou podania žaloby na priznanie finančného zadosťučinenia nie je adekvátne okolnostiam, nakoľko Žalobca mal možnosť brániť sa už v počiatkoch kontraktačného postupu a napriek tomu bol absolútne ľahostajný. Žalobca sa teda mohol brániť primerane aj iným spôsobom, než zľahčovaním svojho neobozretného a ľahostajného konania.

Vo vzťahu k zisťovaniu skutkového stavu je výstižným české rozhodnutie (C. H. Beck č. C 201/2001), citované takmer vo všetkých slovenských komentároch k Občianskemu súdnemu poriadku: „Je- li ke správne rozhodnutí o věci samé zapotřebí podstatných (pro rozhodnutí zásadně významných) skutkových zjištění, která neučinil soud prvního stupně, popřípadě která tento soud učinil, ale vzhledem k nesprávnému právnímu názoru, který zaujal, na nich své rozhodnutí nezaložil, nejsou podmínky ani pro potvrzení, ani pro změnu rozhodnutí soudu prvního stupně; odvolací soud proto rozhodnutí zruší a věc vrátí soudu prvního stupně k dalšímu řízení.“

3. K vyjadreniu žalovaného sa opätovne vyjadril žalobca nasledujúce:

3.1. K inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia (ďalej len PFZ) si dovoľujem vo všeobecnosti uviesť nasledovné:

V slovenskom právnom poriadku, sa pojem finančného zadosťučinenia, resp. nemajetkovej ujmy, používa pri viacerých právnych inštitútoch a netvrdím, že sa v nich nenachádzajú spoločné prieniky. To však neznamená, že špeciálnu úpravu, obsiahnutú pri tom ktorom inštitúte, je možné nahradiť inou špeciálnou úpravou.

Inštitút PFZ platí od 1.7.2007, keď už mali iné právne inštitúty, ktoré spomínam vyššie, za sebou bohatú rozhodovaciu prax, čo môže zväzdať k nesprávnemu chápaniu nového, špeciálneho inštitútu, PFZ v spotrebiteľskom práve.

Spotrebiteľské právo je novým právom, je to právo tretieho tisícročia a na jeho pochopenie je potrebné nielen byť patrične odborne pripraveným, ale je predovšetkým na jeho aplikáciu potrebná ľudská a občianska zrelosť a moderné sociálne cítenie, nevyhnutné na riadne fungovanie moderného sociálneho štátu. To nie je možné bez zbavenia sa starých a prekonaných stereotypov a predsudkov.

Spotrebiteľské právo predstavuje prierezové právne odvetvie. Je založené na myšlienke ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany pred obratnosťou obchodníkov. Vychádza sa z toho, že spotrebiteľ z dôvodu svojej neskúsenosti či neznalosti nie je schopný konkurovať vyškoleným a skúseným profesionálom, ovládajúcim techniky moderného obchodu.

Vo svojej genéze je spotrebiteľské právo právom opozície, ktoré sa vytvorilo na okraji a proti určitému zaužívanému poriadku, ako reakcia najmä proti autonómii vôle a právnemu individualizmu. Možno povedať, že mnohým sa javí toto právo zvláštnym, lebo ho nie je možno pochopiť bez zbavenia sa zotrvačného myslenia a jeho nahradenia novým myslením tretieho tisícročia.

V spotrebiteľskom práve platí princíp kumulácie ochrany spotrebiteľa.

Jednotlivé úpravy ochrany spotrebiteľa sa aplikujú vedľa seba a nezávisle na sebe. Ak prichádza do úvahy použitie viacerých právnych úprav na ochranu spotrebiteľa, nevylučujú sa a je ich možné využiť vedľa seba.

V spotrebiteľských vzťahoch musí byť základným princípom princíp dôvery.

Ak spotrebiteľ uskutočňuje právny úkon v dôvere v určitý, druhou stranou prezentovaný stav, musí byť chránený. Ak obchodník dôveru zneužije, využijúc spotrebiteľove „slabé“ danosti a stránky, či už oblasti sociálnej, vzdelanostnej, mentálnej, atď., má za to niesť zodpovednosť a na to slúži aj inštitút PFZ.

Neschopnosť spotrebiteľov nemôže byť legálnym zdrojom ziskov obchodníkov, poškodzujúc v konečnom dôsledku celú spoločnosť. To sa týka aj konania, ktoré sa vonkajšiemu pozorovateľovi javí byť ako ľahkomyselnosť a nezodpovednosť, zo strany spotrebiteľa. V skutočnosti je to prejav slabosti spotrebiteľa, ktorý je vo väčšine prípadov do konania, javiaceho sa ako ľahkomyselné a nezodpovedné, vmanévrovaný agresívnymi reklamnými kampaňami obchodníkov, z ktorých sa zdá, že ak si spotrebiteľ produkt obchodníka kúpi, resp. dá si poskytnúť, ešte na tom zarobí.

Štát nemôže dovoliť, aby táto „nezodpovednosť a ľahkomyselnosť“ spotrebiteľov, ktorá je len prejavom ich slabosti, bola zdrojom neúmerných príjmov nič neprodukujúcich obchodníkov, keď jediným efektom ich činnosti je ochudobňovanie obyvateľov SR a transfer obrovských súm finančných prostriedkov do zahraničia, namiesto toho, aby sa dostali do finančného „krvného“ obehu v SR, napr. cez maloobchodnú sieť, čo by v konečnom dôsledku podporilo výrobu, obchod, zamestnanosť a životnú úroveň všetkých vrstiev obyvateľstva.

Podľa § 3 ods. 5, veta tretia zák. č. 250/2007 Z. z. (ďalej len Zákon): „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.“

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že súd prvej inštancie sa má zaoberať tým, či je splnená hmotnoprávna podmienka priznania nároku na PFZ, teda či bol spotrebiteľ v spotrebiteľskom spore úspešný a v súdnej veci to znamená, že súd prvej inštancie sa má zaoberať tým, či som bola v súdnych konaniach, vedených na Okresnom súde Prešov, sp. zn. 15C/2102/2016, zo dňa 17.3.2019 (ďalej len Základné konanie), ako spotrebiteľka, v zmysle Zákona, proti žalovanému úspešná a čím je tento môj úspech vyjadrený z hľadiska jeho kvantity a kvality.

To rozsudkom vydaným v Základnom konaní a jeho odôvodnením, je definované, po stránke kvalitatívnej aj kvantitatívnej porušenie spotrebiteľského práva a súd konajúci o PFZ nemôže dôjsť k iným záverom ohľadne rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, ako bol tento zistený v Základnom konaní, teda nie je oprávneným revidovať právoplatný rozsudok vydaný v Základnom konaní.

PFZ je, ako súčasť spotrebiteľského práva špeciálnym ustanovením a § 3 ods. 5 veta tretia Zákona je potrebné vykladať podľa jeho znenia a nie podľa analógií, ktoré sú na mieste v právnej úprave iných inštitútov, ale nie sú obsiahnuté v slovách a texte § 3 ods. 5 veta tretia Zákona, v zmysle základných zásad CSP.

Poukazujem aj na vývoj právnej úpravy PFZ.

Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zák. č. 250/2007 Z. z., v znení účinnom do 9.6.2013: „Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.“ Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zák. č. 250/2007 Z. z., v znení účinnom od 10.6.2013: „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.“

Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu Zákona, či už v pôvodnom alebo terajšom znení, možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritériá na vymedzenie toho, čo predstavuje PFZ a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že platné znenie Zákona o ochrane spotrebiteľa ešte zmiernilo podmienky poskytnutia PFZ, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje bez toho, aby porušenie práva alebo povinností spotrebiteľa ustanovené Zákom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom, bolo hoci aj len spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Aj pri výklade § 3 ods. 5 Zákona, v znení účinnom do 9.6.2013 treba zdôrazniť, že zákonodarca formuloval uvedené ustanovenie tak, že ak porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu bez toho, aby ujma nastala alebo čo i len hrozila. Postačovala aj len spôsobilosť porušenia práva alebo povinností privodiť ujmu spotrebiteľovi, a základ nároku na finančné zadosťučinenie bol daný (arg. „má právo“). Po 9.6.2013 právo na PFZ vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinností ustanovenej Zákom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi. Žiadne matematické, psychologické, sociálne, či zdravotné, ani iné úvahy, ktoré by dávali do pomeru, ktorý z účastníkov bol z komplexu vzájomných právnych vzťahov a z nich vyplývajúcich práv a povinností viac, alebo menej poškodený, vôbec do úvahy neprichádzajú, a to ani snahou o využitie inštitútu dobrých mravov.

Pri inštitúte PFZ, ide o osobitnú právnu úpravu, ktorá nijako neobmedzuje obchodníka, aby svoje zákonné nároky mohol uplatniť voči spotrebiteľovi riadne a včas a ak tak nerobí, nedáva súdu kompetenciu, poskytnúť obchodníkovi, ktorý svoje práva nevyužije ochranu, ako keby to bol on, kto je slabšou stranou a nepriznať spotrebiteľovi PFZ, alebo ho extrémne znižovať, ak všetky zákonné podmienky na priznanie PFZ spotrebiteľ splnil, ako je tomu v súdnej veci, poukazujúc napr. na to, že ani spotrebiteľ nespĺnil všetky svoje povinnosti.

PFZ nadväzuje len na úspech spotrebiteľa v základnom konaní, nie aj na jeho hoci len čiastočný neúspech.

Čiastočný úspech spotrebiteľa v základnom konaní, je vo vzťahu na naň nadväzujúce konanie o PFZ, vždy 100 % - ným úspechom.

Aj bez stanovenia kritérií výšky PFZ, treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite a ak sa dopustí, tak nesie riziko neúspechu a sankcie vo forme PFZ. Relatívna neurčitosť hypotézy Zákona sa tak stáva v konkrétnej súdnej veci absolútnou, konkrétnou a určitou a to konkrétnym naplnením

požiadavky Zákona, ktorým je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom, a osobitnými predpismi, čo je konkretizované rozsudkom v základnom konaní, na ktoré konanie o PFZ nadväzuje.

Zo Zákona nevyplýva, aby spotrebiteľ dokazoval akúsi intenzitu, trvanie a rozsah pôsobenia nepriaznivého následku spotrebiteľa, ako ho pociťoval a prežíval a podobne.

Spotrebiteľ má teda podľa Zákona tvrdiť a dokazovať len to, že na súde úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto Zákomom a osobitnými predpismi a nič iné.

Zo Zákona súčasne logicky vyplýva, že čo sa týka rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, tak táto otázka je v teraz súdnej veci definovaná rozsudkom vydaným v základnej veci, t. j. rozsudkami Okresného súdu Prešov, sp. zn. 15C/2102/2016, zo dňa 17.3.2019 a jeho odôvodnením, ktoré sú hmotnoprávnou podmienkou nároku na PFZ a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať, ako záväznej. Tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva, v základnej veci, nie je možné v konaní o PFZ ani rozširovať ani zužovať, a je určujúci aj pre úvahu súdu o výške PFZ.

Aj keby sa zistilo v konaní o PFZ porušenie aj ďalšieho spotrebiteľského práva, aké zistil súd v Základnom konaní, nemožno naň prihliadať, nakoľko nebude spĺňať požiadavku Zákona, na úspech na súde, ale na druhej strane, ak súd v Základnom konaní zistil porušenie toho ktorého spotrebiteľského práva, nemôže súd konajúci o PFZ dôjsť k záveru, že o porušenie spotrebiteľského práva nejde.

Norma nikdy nevyžadovala ujmu, ale je pravdou, že do 9.6.2013 vyžadovala, aby konanie dodávateľa bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Teda ani žiadna ujma, ale ani žiadna priama hrozba ujmy, ale len možnosť privodiť ujmu.

Od 10.6.2013 sa zrušila požiadavka ujmy, aj čo i len možnosti privodenia ujmy. Stačí úspech spotrebiteľa, čo sa týka spotrebiteľského práva, na súde.

Táto história normy má svoj význam. Treba ju dodržiavať a nie je možné platnú právnu normu, nahradiť dotvorením o pojmy, ktoré norma neobsahuje a patria do iného právneho inštitútu.

K významu ujmy, že nie je podmienkou základu nároku na posudzovaní PFZ, poukazujem napr. na uznesenie Krajského súdu Prešov, sp. zn. 7Co/78/2017, z 30.10.2017, z ktorého odôvodnenia 20., vyberám: „Ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení skorších predpisov pre vznik tohto práva nevyžaduje, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.“

Zo skutočnosti, že výšku PFZ určuje súd voľnou úvahou logicky vyplýva, že ani výšku PFZ spotrebiteľ nedokazuje.

Voľná úvaha súdu však nemôže byť svojvôľou a už vôbec nie jej paušalizáciou.

Jediným objektívnym kritériom pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je výška škodlivého následku, vyjadrená v peniazoch, ktorú dodávateľ spotrebiteľovi spôsobí, alebo mienil spôsobiť, porušením spotrebiteľského práva a predovšetkým z tohto objektívneho kritéria by mal súd pri úvahe o výške PFZ vychádzať.

Pritom poukazujem na trend v rozhodovacej praxi, keď prevažujú rozhodnutia, v ktorých súdy priznali PFZ práve vo výške v akej bola, v súvislosti s obohatením sa dodávateľa, alebo v súvislosti so snahou dodávateľa bezdôvodne sa na úkor spotrebiteľov obohatiť, uplatnená.

Inštitút PFZ prechádza vývojom. Postupne bolo väčšinou rozhodovacou praxou ustálené, že podľa zákona je nerozhodné, či je spotrebiteľ v pozícii žalobcu alebo žalovaného, či sám svoje povinnosti voči dodávateľovi splnil alebo nie, že PFZ mu patrí za porušenie spotrebiteľského práva vo vzťahu ku každej spotrebiteľskej zmluve, uzatvorenej s tým istým dodávateľom a podobne, tak rovnako vývojom prechádza aj určovanie výšky PFZ.

Čo sa týka výšky PFZ, ako poukazujem na rozhodnutia Krajského súdu Prešov vyššie, tak stále viac prevažuje prax priznávania PFZ v takej výške, v akej sa dodávateľ chcel na úkor spotrebiteľa obohatiť. Postupom času, by vzhľadom na zatiaľ mizivé účinky ukladania PFZ, logicky mal nasledovať trend nie znižovania výšky PFZ, ale jeho zvyšovania, a zo žiadnej právnej normy nevyplýva ani obmedzenie, že by sa tak nemohlo diať aj nad výšku súm, o ktoré sa dodávateľ obohatil, alebo chcel obohatiť.

Mylné chápanie inštitútu PFZ môže mať základ v názore, že inštitút PFZ nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu.

Chápal by som, ak by sa tvrdilo, že nemá slúžiť na bezdôvodné obohatenie sa žalobcu, ale nie, že nemá slúžiť na obohatenie.

Nakoľko inštitút PFZ nepozná žiadnu alternatívu k peňažnej forme PFZ, tak z toho vyplýva, že úspešnou žalobou sa práve spotrebiteľ obohatiť musí.

Nemožno však stotožňovať obohatenie, s bezdôvodným obohatením.

Každé získanie finančných prostriedkov je predsa obohatením sa subjektu, ktorý finančné prostriedky získal.

Žalovaný ako keby stotožňoval legálne získanie finančných prostriedkov s nelegálnym bezdôvodným obohatením a každému, aj legitímnemu obohateniu sa, pripisuje pejoratívny význam.

Je predsa rozdiel, či sa obohatí dodávateľ na úkor spotrebiteľa, porušením zákona a na základe rozsudku súdu musí toto bezdôvodné obohatenie vydať, alebo či sa na úkor dodávateľa „obohatiť“ spotrebiteľ, rozsudkom priznávajúcim PFZ, teda legálne a na základe zákona.

Stručnejšie a všeobecnejšie povedané, ak z názoru žalovaného vyplýva, že inštitút PFZ nemá slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, tak z § 3 ods. 5 veta tretia Zákona vyplýva presný opak.

Ak inštitút PFZ „očistíme“ od všetkých prívlastkov, tak svojou podstatou práveže nie je ničím iným, ako tým, že na jednej strane obohacuje spotrebiteľa na úkor dodávateľa, o odmenu za úspech v spotrebiteľskom súdnom konaní a na druhej strane finančným sankcionovaním, ako trestom, postihuje dodávateľa, za porušovanie spotrebiteľského práva. Zákon nepočíta s morálnou satisfakciou a s peňažným zadosťučinením, len ako jej doplnkom, alebo alternatívou, ale počíta výlučne len s finančnou satisfakciou, v ktorej už logicky je obsiahnutá aj satisfakcia morálna.

Pokiaľ sa žalovanému javí, že inštitút PFZ by mal slúžiť na akýsi duplicitný postih dodávateľa a duplicitnú výhodu spotrebiteľa, tak kým príslušná právna norma platí, tak je to pravda. Je to logické, spravodlivé a morálne.

Nevyhnutnou podmienkou priznania PFZ je práve jeden postih dodávateľa a jedna výhoda spotrebiteľa, vyjadrená úspechom spotrebiteľa a neúspechom dodávateľa v základnom konaní a v prípade priznania PFZ spotrebiteľovi, logicky musí ísť o druhú nevýhodu dodávateľa a druhú výhodu spotrebiteľa. Stačí, aby dodávateľ dodržiaval zákon, a nemôže existovať ani jeden prvý postih v základnom konaní, ani druhý postih v konaní o PFZ.

Z uvedených dôvodov navrhujem žalobe vyhovieť a zaviazať žalovaného nahradiť trovy konania v plnom rozsahu.

4. Súd vychádzal z obsahu listín tvoriacich súdny spis a zistil nasledujúce:

4.1. Okresný súd Prešov rozsudkom č.k. 15C/102/2016 - 192 zo dňa 207.03.2019 takto rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 680 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 680 € od 27.04.2016 do zaplatenia, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku..

II. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania voči v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

4.2. Okresný súd uviedol v odôvodnení, že žalovaným poskytnutý úver je bez úrokov a bez poplatkov a žalobca bol povinný vrátiť iba istinu poskytnutého úveru. Preplatenie istiny vo výške 680 € je bezdôvodným obohatením žalovaného na úkor žalobcu.

5. Vyššie zistený skutkový stav súd právne posudzoval nasledujúco:

Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom do 09.06.2013 - Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom od 10.6.2013 - Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

5.1. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z.z., či už v pôvodnom alebo terajšom znení, možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie Zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené Zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom, bolo spôsobilé čo i len privodiť ujmu spotrebiteľovi.

5.2. V prejednávanej príhode možno konštatovať, že zo strany žalobcu došlo k iniciovaniu súdneho konania z dôvodu vrátenia mu sumy bezdôvodného obohatenia získaného žalovaným dodávateľom finančnej služby na jeho úkor a v tomto konaní bol plne úspešný.

5.3. Pri výklade § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. treba akcentovať, že súčasné znenie § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. a zakladá nárok na finančné zadosťučinenie už pri úspešnom uplatnení porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi bez toho, žeby

sa vyžadovala, čo len potenciálna ujma. Ani analogicky nemožno aplikovať § 13 ods.2 Občianskeho zákonníka (Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.), keďže zákon č. 250/2007 Z.z. žiadnu postupnosť satisfakčných prostriedkov neustanovuje a rovnako neustanovuje, že k právu na finančné zadosťučinenie za porušenie spotrebiteľského práva je potrebná určitá intenzita. Týmto je daná aj odpoveď na obvyklú argumentáciu žalovaných dodávateľov, ktorej podstata spočíva v tvrdení, že právo na primerané finančné zadosťučinenie dané až „vtedy, keď porušenie práva nie je možné napraviť inak“. Podľa názoru súdu dotknuté zákonné ustanovenie žiadnu takúto podmienku nestanovuje a naopak dovŕšuje sa ním ochrana spotrebiteľa v dodávateľom spôsobenom závadnom spotrebiteľskom vzťahu 5.4. Súd má za to, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia, treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú (pričom však táto funkcia sama o sebe nespôsobuje zvýšenie sumy priznávaného primeraného finančného zadosťučinenia) tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.

5.5. Pokiaľ ide o znenie relevantného § 3 ods.5 ZOS - „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi“ má súd za to, že nie je viazaný doslovným znením zákona a výklad podaný žalovaným nie je správny. Doslovné znenie síce jazykovým výkladom zvädza k tomu, že porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi sa musí udiať kumulatívne z dôvodu použitia zlučovacej spojky „a“ ale iba jazykový výklad však k správneému výkladu právnej normy nestačí. Ústavný súd ČR a NSS ČR v jazykovému výkladu právnej normy uviedli - Naprosto neudržiteľným momentom používání práva je jeho aplikace, vycházející pouze z jeho jazykového výkladu. Jazykový výklad představuje pouze prvotní přiblížení se k aplikované právní normě. Je pouze východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu (k čemuž slouží i řada dalších postupů, jako logický a systematický výklad, výklad e ratione legis atd.). Mechanická aplikace abstrahující, resp. neuvědomující si, a to buď úmyslně, nebo v důsledku nevzdělanosti, smysl a účel právní normy, činí z práva nástroj odcizení a absurdity (Pl. ÚS 33/97). Soud [...] není absolutně vázán doslovným zněním zákonného ustanovení, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit v případě, kdy to vyžaduje ze závažných důvodů účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jenž mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu jako významovém celku. Je nutno se přitom vyvarovat libovůle; rozhodnutí soudu se musí zakládat na racionální argumentaci (Pl. ÚS 21/96). Doslovný (gramatický) výklad není jedinou metodou interpretace právní normy; není ani metodou nejspolehlivější ((1133/2007 Sb. NSS). Otrocké následování doslovného znění zákona [...] nemá v moderním právním státě opodstatnění (1940/2009 Sb. NSS). Za podstatný súd považuje výklad teleologický. Podľa učebnice Teorie práva autorů J. Boguszak, J. Čapek, A. Gerloch - usiluje soud při teleologickém výkladu o postižení smyslu, resp. cíle právní normy v souvislosti s nejvšeobecnějšími podmínkami ... v nichž se má norma realizovat. Jde tedy o hledání účelu zákonného ustanovení, a to v kontextu společenských podmínek v okamžiku provádění interpretace. Procesný súd má teda za to, že cieľom zákonodarcu nebolo obmedziť počet prípadov, pri ktorých sa spotrebiteľ môže domáhať primeraného finančného zadosťučinenia, práve naopak a preto je v citovanej právnej norme spojku „a“ potrebné vykladať vo význame „alebo“.

6. Žalovaný vo vzťahu k žalobcovi porušil minimálne nasledujúce zákonné povinnosti.

Podľa § 4 ods.2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa - Predávajúci nesmie

a) ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu (žalovaný inkasoval úroky, na ktoré nemal právny nárok),

Podľa § 9 ods.2 písm.j) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch - zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

6.1. Pri neexistencii kritérií pre určovanie výšky finančného zadosťučinenia, tak súd má za to, že pre výšku finančného zadosťučinenia môže byť podstatnou aj suma, o ktorú sa dodávateľ chcel na úkor spotrebiteľa obohatiť. Ak sa dodávateľ chcel obohatiť o sumu 680 € , más súd finančné zadosťučinenie v sume 500 € za primerané.

7. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

7.1. Žalobca v konaní plne úspešný (v konaniach, kde výška plnenia závisí od úvahy súdu, je úspechom úspech v základe nároku) má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.